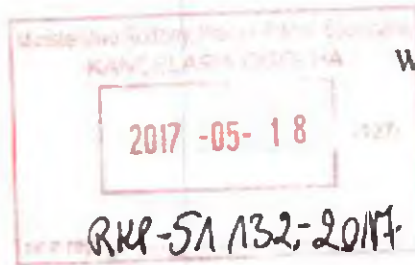

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

DL-IX-420-21/17/0
170515 - 01425

Warszawa, 16 maja 2017 r.

Pani

Elżbieta Rafalska

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Szanowne Pani Minister,

W odpowiedzi na pismo z dnia 27 kwietnia 2017 r., znak: DSR.II.02100.4.5.2017.AB, przy którym przekazano do uzgodnień *projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z systemami wsparcia rodzin*, uprzejmie zgłaszam następujące uwagi.

1) Zastrzeżenie budzi posłużenie się w projektowanym art. 18 pkt 4 oraz art. 39 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. *o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3* (Dz. U. z 2016 r. poz. 157 oraz z 2017 r. poz. 60) sformulowaniem „nie figuruje w bazie danych publicznego Rejestru Sprawców na Tle Seksualnym i nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne”. Zauważyć bowiem należy, iż projektowane przepisy pozostają w sprzeczności z przepisami ustawy z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* (Dz. U. z 2016 r. poz. 862 i 1948), która wejdzie w życie z dniem 1 października 2017 r.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi pracodawcy lub inni organizatorzy w zakresie takiej działalności są obowiązani do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 1 ww. ustawy w Rejestrze z dostępem ograniczonym gromadzi się dane o osobach: prawomocnie skazanych za popełnienie przestępstw popełnionych na tle seksualnym, przeciwko którym prawomocnie warunkowo umorzono postępowanie karne w sprawach o przestępstwa popełnione na tle seksualnym, wobec których prawomocnie orzeczono środki zabezpieczające w sprawach o przestępstwa popełnione na tle seksualnym, nieletnich, wobec których prawomocnie

orzeczone środki wychowawcze, poprawcze lub wychowawczo-lecznicze albo którym wymierzono karę na podstawie art. 94 ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z 2015 r. poz. 1418 i 1707 oraz z 2017 r. poz. 773), w sprawach o czyny karalne popełnione na tle seksualnym, z wyłączeniem art. 200 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks karny* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, z późn. zm.), dalej: k.k. Jednocześnie zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* w Rejestrze publicznym gromadzi się dane o osobach, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1-3 wskazanej ustawy, jeśli w kwalifikacji prawnej przyjętej w orzeczeniu powołano art. 197 § 3 pkt 2 lub § 4 k.k., lub które popełniły przestępstwo na tle seksualnym będąc uprzednio skazanymi na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania za przestępstwo popełnione na tle seksualnym, jeśli którekolwiek z tych przestępstw zostało popełnione na szkodę małoletniego. Z powyższego wynika, iż Rejestr publiczny ma węższy zakres przedmiotowy w stosunku do Rejestru z dostępem ograniczonym. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż w myśl art. 23 ust. 2 ustawy *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym* dopuszczenie do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi osoby bez uzyskania informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym lub wiedząc, że dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze stanowi wykroczenie zagrożone karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł. Ponadto posłużenie się w projektowanych przepisach spójnikiem „i” może prowadzić do interpretacji sprzecznych z *ratio legis* projektowanej normy prawnej (łączne spełnienie obu przesłanek).

W związku z powyższym proponuję nadanie projektowanym przepisom art. 18 pkt 4 oraz art. 39 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 brzmienia: *„nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne”*.

2) Należy zauważyć, iż zaproponowana w projektowanym art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. *o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* (Dz. U. poz. 195, z późn. zm.) definicja opieki naprzemiennej nie jest spójna z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – *Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz. U. z 2017 r. poz. 682), dalej: k.r.o. oraz przepisami ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – *Kodeks postępowania cywilnego* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.), dalej: k.p.c.

Przepisy art. 58 § 1 i § 1a oraz art. 107 § 1 i 2 k.r.o., regulujące sposób wykonywania władzy rodzicielskiej w przypadku rozvodu (separacji) lub rozłączenia rodziców, nie

posługują się pojęciem „opieka naprzemienna”. Rozstrzygnięcie sądu w oparciu o wskazane przepisy co do zasady przesądza o wspólnym wykonywaniu władzy rodzicielskiej sprawowanej poprzez pieczę naprzemienną. Piecza stanowi element władzy rodzicielskiej (art. 95 § 1 k.r.o.). Formalnoprawny wyraz rozstrzygnięcia o sprawowaniu pieczy naprzemiennie zawiera się w przepisach art. 582¹ § 4, art. 598²² oraz art. 756³ § 1 pkt 3 i § 2 k.p.c. odwołujących się do orzeczenia, w którym sąd określił, że dziecko będzie mieszkać z każdym z rodziców w powtarzających się okresach. Sformułowanie to stanowi wskazówkę dla sądu wydającego orzeczenie o władzy rodzicielskiej w kontekście rozłączenia rodziców w zakresie wskazania czasowych ram sprawowania pieczy naprzemiennnej. Przesądza o tym każdorazowo treść rozstrzygnięcia. Piecza naprzemienna jest realizowana w sytuacji, gdy sąd pozostawia obojgu rodzicom pełnię władzy rodzicielskiej. Pojęciem „opieka naprzemienna” ustawodawca posłużył się już jednak w obowiązującym art. 2 pkt 16 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Pierwszy z przepisów definiuje pojęcie rodziny, drugi natomiast określa sposób wyliczenia kwoty świadczenia wychowawczego przysługującego rodzicom sprawującym „opiekę naprzemienną”. Istotnym *novum* projektu jest natomiast uznawanie za „opiekę naprzemienną” jedynie takiej sytuacji, gdy sąd orzeknie o jej sprawowaniu w okresach „porównywalnych i powtarzających się”. Tymczasem jak wskazano, tego rodzaju uregulowanie nie znajduje odpowiednika ani w k.r.o., ani w k.p.c. Jeżeli wolą projektodawcy jest, aby świadczenie wychowawcze było wypłacane w określonych sytuacjach, powinien w sposób niebudzący wątpliwości je wskazać. W projektowanych przepisach wprowadza się natomiast nieznaną regulacjom kodeksowym przesłankę materialnoprawną dla sądu orzekającego w sprawach o władzę rodzicielską, czyli okresy „porównywalne”, jednocześnie nie definiując tego pojęcia.

Podkreślić należy, iż zakres osobistej styczności z dzieckiem określany przez sądy nie zawsze odpowiada formule tzw. „opieki naprzemiennnej” zdefiniowanej w projektowanym art. 2 pkt 16, w który wskazano, że musi być ona sprawowana w porównywalnych i powtarzających się okresach. W sytuacji, gdy zakres kontaktów orzeczony przez sąd będzie określony w powtarzających się okresach, ale nie będą one porównywalne wymiarowo, mogą pojawiać się wątpliwości interpretacyjne, czy małoletni winien być zaliczany do członków rodzin obydwójga rodziców. Wydaje się również, iż w opisanej sytuacji świadczenie wychowawcze na dziecko będzie pobierał tylko ten z rodziców, który będzie sprawował pieczę w okresach dłuższych. Pod rozważę należy zatem poddać rezygnację z wymogu, by okresy sprawowania opieki przez oboje rodziców były porównywalne.

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

3
Marta Wąchoła
PODSEKRETARZ STANU

